



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

6. Clementis Alexandrini, & Senecæ iudicio, luxuriantes in bestias mutari.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

exactly perpendere velimus, non iumentis duntaxat: sed etiam truculentis feris comparari posse videtur, immo etiam eas superat, qui turpium affectionum ac libidinum amator est. Quodq; mirum, atque ab hominum opinione alienum est, quodq; fera uni tantum vitio seruit: at qui hominis speciem habet, omnibus vitijs in unum congestis & cumulatis, ultra eorum temeritatem & amentiam progreditur. Ac ne me hyperbolice loqui putes, res ipsa incorrupta mente perpendamus. Cum enim quisquam ut taurus subsultat; ut asinus calcitrat; ut salacissimus equus in feminas hinnit; ut ursus voracitati studet; ut mulus corpus saginat, ut camelus iniuriarum memoriam retinet; ut leo irascitur; ut lupus rapit; ut scorpium ferit; ut serpens subdolanus est; improbitatis venenum ut vipera conseruat; opes denique, vel, ut rectus loquar, peccata cumulat, ut scarabeus scarabeas, quoniam pacto quisquam hunc belluino animo preditum inter homines recensere poterit, cum mitis ac placida nature lineamenta in eo minime perspiciat, verum Scylla cuiusdam, & Chimera atque Hydra (iuxta externas fabulas) foetorem cernat.

Affonat & Clemens Alexandrinus his verbis. *Quin etiam, quod supremum est omnium, ipsam Philosophiam definiunt, studium recta rationis, adeo ut sit necessario delictum, quidquid sit propter errorem rationis, & merito Græce vocetur ἀναστροφή, hoc est, erratum, quod etiam peccatum significat. Iam enim, quando primus homo peccauit, & Deo non obedyt: Et iumentis, inquit, assimilatus est homo, qui præter rationem aberrasset, merito rationis expertus existimatus comparatur iumentis. Hinc etiam dicit Sapia: Equus ad coitum, libidinosus, & adulter irrationali iumento assimilatus. Et ideo subiungit: Quocumq; super eo sedente hinnit. Non amplius, inquit, homo loquitur. Non est enim amplius particeps rationis, qui peccat præter rationem: est autem expertus rationis bellua, dedita cupiditatibus, cui omnes voluptates insident. Ita ex hominibus equos facit luxuria; quos, eodem teste Alexandrino Clemente, & luxus in bestias mutat, luxus, inquam, ille, qui in escis & esculentis quæritur. Ita enim disputat. Victus, qui sufficientiam excedit ac obruit, homini multum officit; animam cerse segnem & inertem reddit, corpus vero valetudinarius, & quod*

VI,
Clem. Alex.
lib. 1. Pæda-
gogi, c. 13.

Idem Alex.
Clemens. l. 2.
Pædogogi.
cap. 1.

Et quod in morbos facile prolabitur efficiens. Quin etiam voluptates qua in diiudicandis condimentis anxie sunt & difficiles, probra & maledicta inurunt: ut pore liquoritionem, ingluviem, edacitatem, voracitatem, insatiabilitatem, & huiusmodi alia. Musca quoque aptissime vocantur, & adultores, & gladiatores, & immane genus parasitorum: ventris voluptate hi quidem rationem, illi vero amicitiam, alij autem vitam ipsam vendentes, super ventrem serpentes, belluae hominibus similes, ad imaginem patris sui, edacis voracisq; bellua. Has ciborum vinorumque Charybdes etiam Seneca in animalium ratione carentium classem reponens ait:

Senec. ep. 60. Taurus paucissimorum ingerum pascuis impletur: una silva elephantis pluribus sufficit: homo & terra pascitur, & mari. Quid ergo? tam insatiabilem nobis natura alium dedit, cum tam modica corpora dedisset, ut vastissimorum edacissimorumq; animalium aviditatem vinceremus? minimè. Quantulum est enim, quod natura datur? paruo illa dimittitur. Non fames nobis ventris nostri magno constat, sed ambitio. Hoc itaq; (ut ait Sallustius) ventri obedientem animalium loco numeremus, non hominum; quosdam vero ne animalium quidem, sed mortuorum.

VII.

Verùm ad Clementem reuertamur, qui Sophistas cicadarum & vulpium nomine condecoratos nihil mentis, multum vocis, aut strepitus potius habere asserit. Ob hanc artem, inquit, se efferentes Sophista infelices, canoris quibusdam suis nugis garrientes, cum in nominum delectu & certa dictionum compositione & connexione, tota vita laborant, cicadis apparent loquaciores, eos quibus pruriant aures non satis, ut mihi videtur, viriliter demulcentes, & tiuillantes.

Verborum non stilla cadens, sed flumen iners.

Et certè quemadmodum veteribus in calceis, imbecilla ipsi sunt alia & diffluent, sola autem eis restat lingua. Pulchrè ergo eos insectans scribit Solon Atheniensis:

Ad linguam aspicitis, & dulcia verba loquentes,

At quod fit, nemo spectat, agentis opus.

Ac quiuis vestrum vulpis vestigia figit,

Et mentem vacuam putidulamq; gerit.

Matth. 9.
Luc. 9.

Hoc utique significat vox illa salutaris: Vulpes foveas habent, filii autem